

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА МОР 4 bar ЗА ВИКЕНД ЗОНУ КОД ПЕРЛЕЗА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НАРУЧИЛАЦ : „БОБАР БЕШКА“ д.о.о.

ОБРАЋИВАЧ : „САПУТНИК-М“
огранак „МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ“
Сектор за урбанизам и
просторно планирање

Септембар 2021. године

Носилац израде Плана детаљне регулације:

ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ
ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА
Трг Слободе 10
23101 Зрењанин

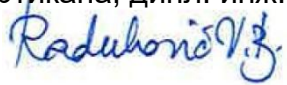
Инвеститор израде Плана детаљне регулације:

“БОБАР БЕШКА” доо Нови Сад
Бранка Бајића 9
Нови Сад

Обрађивач Плана детаљне регулације:

„Сапутник-М“ д.о.о.
ПЈ „Меридијанпројект“
урбанистичко и просторно планирање
Сомбор

Обрађивач: Бранка Радуловић Вртикапа, дипл. инж. арх.

бр. лиценце ИКС 200 158 17

Стручни сарадник: Катарина Путник, дипл.инж.тех.

Стручни тим: Јене Јанковић, дипл.инж.арх.
Милан Марковић, дипл.инж.маш.
Тихомир Кљајић, дипл.инж.грађ.
Саша Крстић, дипл.инж.саоб.
Милица Матијевић, маст.инж.геод.
Борислав Станић, дипл.инж.геод.
Далибор Момчиловић, геом.
Андраш Кањо, геом.

Директор: Милан Мартић дипл. инж. маш.

Број деловодника: УПП-03-06/2021

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о заштити животне средине ("Службени. гласник РС" бр. 135/04 и 36/2009, 36/2009-др.закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016, 76/18, 95/18 – др.закон и 95/18 – др.закон) утврђена је обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину у области просторног и урбанистичког планирања, с тим да јединица локалне самоуправе, у оквиру својих права и дужности, одређује врсте планова за које се израђује стратешка процена утицаја на животну средину

Одлуком о изради плана детаљне регулације за (ПДР) за изградњу дистрибутивног гасовода МОР 4 bar за викенд зону код Перлеза ("Службени лист Града Зрењанина", бр. 32/2020) (у даљем тексту: План) чији је саставни део Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја изради Плана детаљне регулације (ПДР) за изградњу дистрибутивног гасовода МОР 4 bar за викенд зону код Перлеза, на катастарским парцелама бр. 3360 К.О. Перлез и 1678/1 К.О. Стајићево на животну средину утврђена је обавеза израде стратешке процене утицаја Плана на животну средину. Наведене парцеле које представљају обухват Плана из одлуке су оквирне, а тачан опис обухвата Плана дефинисан је Нацртом Плана.

Овом одлуком дефинисано је да се приступа изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину, као и да ће Извештај о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину бити изложен на јавни увид заједно са Нацртом плана.

Циљ израде ове стратешке процене је да се утврди утицај планског решења на животну средину, као и да се пропише обавеза предузимања одређених мера ради обезбеђења заштите животне средине и унапређење одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у та планска решења у току израде и усвајања плана.

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана (у даљем тексту: Извештај) урађен је у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1.1. Кратак преглед циљева и садржаја плана

Основни циљ израде и доношења Плана је стицање услова за изградњу дистрибутивног гасовода, уз поштовање обавеза које проистичу из Просторног Плана Града Зрењанина и важеће законске регулативе.

Да би се то омогућило потребно је обезбедити плански основ у коме ће се дефинисати сви просторно-урбанистички услови и параметри за регулацију, уређење и грађење, као и услови заштите добара и животне средине. Тај плански основ ће представљати управо овај План детаљне регулације.

У тексту Плана се дефинише правни и плански основ за израду Плана, даје се извод из планских докумената вишег реда, обухват и опис границе Плана са пописом катастарских парцела, опис постојећег стања, заштита простора и у планском делу правила уређења и правила грађења.

План је израђен на овереном катастарско-топографском плану израђеном од стране Сапутник-М доо, Сомбор, огранак „Меридијанпројект – сектор за геодезију“, као и на основу дигитално оверене копије плана и садржи основне податке и елементе које се односе на концепцију развоја, претежну намену површина и предлог основних урбанистичких параметара, док су све тематске области детаљније обрађене у Нацрту Плана.

САДРЖАЈ ПЛАНА:

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

I) ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1. Правни основ

1.2. Плански основ-извод из планова вишег реда

1.2.1. Просторни план Града Зрењанина

1.2.2. Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе “Стари Бегеј-Царска Бара”

2. ОБУХВАТ ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Природне и друштвено-економске карактеристике подручја

3.2. Начин коришћења простора

3.3. Инфраструктурни системи

3.3.1. Саобраћајна инфраструктура

3.3.2. Водна инфраструктура

3.3.3. Енергетска и електронско-комуникациона инфраструктура

3.3.4. Заштићена природна и културна добра

3.3.5. Заштита животне средине

II) ПЛАНСКИ ДЕО

5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

5.1. Опис и критеријуми поделе на карактеристичне целине

- 5.2. Опис детаљне намене површина и објеката са билансом површина
 - 5.2.1. Намена простора
 - 5.2.2. Површине јавне намене са пописом парцела
 - 5.2.2.1. Водно земљиште
 - 5.2.2.2. Саобраћајне површине
 - 5.2.3. Биланс површина
- 5.3. Услови за уређење, изградњу и прикључење мрежа и објеката инфраструктуре
 - 5.3.1. Термоенергетска инфраструктура
 - 5.3.1.1. Гасовод МОР 4bar
 - 5.3.1.1. Геологија и рударство
 - 5.3.2. Саобраћајна инфраструктура
 - 5.3.3. Хидротехничка инфраструктура
 - 5.3.4. Електроенергетска инфраструктура
 - 5.3.5. Електронско-комуникациона инфраструктура
 - 5.3.6. Мере енергетске ефикасности
- 5.4. Заштита добара и животне средине
 - 5.4.1. Заштита културних добара
 - 5.4.2. Заштита природних добара
 - 5.4.3. Заштита животне средине
 - 5.4.4. Услови и мере заштите од елементарних непогода и других несрећа
 - 5.4.5. Услови приступачности за особе са инвалидитетом
- 5.5. Услови за уређење зелених и слободних површина
- 6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
 - 6.1. Врста и намена објеката који се могу градити у обухвату Плана под условима утврђеним планским документом
 - 6.2. Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле
 - 6.3. Инжењерско-геолошки услови за изградњу објеката
- 7. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА
- 8. УСЛОВИ УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДОБИЈЕНИ ОД НАДЛЕЖНИХ ИМАОЦА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

- **Графички приказ бр.1** – Извод из плана вишег реда, Р-1:50000
- **Графички приказ бр.2** – Постојећа намена простора, Р-1:10000
- **Графички приказ бр.3** – Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање Р-1:2500
- **Графички приказ бр.4** – План мреже и објеката инфраструктуре са планом грађевинских парцела јавне намене Р-1:2500

1.2. Веза са плановима вишег реда и другим плановима

Правни основ за израду плана представљају члан 27. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, -исправка, 64/10 - Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - Одлука УС, 50/13 - Одлука УС, 98/13 - Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. Закон и 9/20) и чланови 25 и 26 Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19).

Плански основ за израду Плана представљају Просторни план Града Зрењанина ("Службени лист Града Зрењанина", 11/11 и 32/15) и Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе “Стари Бегеј-Царска Бара” ("Службени лист АПВ" бр. 8/2009).

1.3. Концепција просторног уређења

Предметним Планом, изградња гасовода са заштитним појасом је планирана у целини 1, саобраћајној површини – регулацији државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд (ДП Ib бр.13).

Целокупни обухват Плана се налази у оквиру површине јавне намене-саобраћајнице ДП Ib бр.13.

За површину јавне намене-саобраћајницу ДП Ib бр.13 важе правила уређења и правила грађења из Просторног плана Града Зрењанина, уз правила грађења и заштите гасовода у заштитном појасу гасовода која су дата Планом детаљне регулације у делу 5.3.1.1. Гасовод МОР 4 bar.

Табела 1: Попис катастарских парцела јавне намене у обухвату Плана:

Тип парцеле	Број парцеле	Катастарска општина
Парцеле јавне намене	3360, 4492/2, 4493/2, 4494/2, 4468/2	К.О. Перлез
	део 1678/1	К.О. Стајићево

Табела 2: Биланс површина у обухвату Плана:

Грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља	Површина (m ²)	%
Површина јавне намене - Саобраћајна површина (ДП Ib бр.13)	305.579	100
УКУПНО	305.579	100

Изградња дистрибутивног гасовода МОР 4 bar је основни предмет овог Плана. Приликом планирања трасе, поштовани су услови дати у Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar (у даљем тексту: Правилник) ("Сл. Гласник РС" бр. 86/2015). На основу овог Правилника, за гасовод притиска ≤ 4 bar, одређен је заштитни појас који износи укупно 2 m (1 m

лево и десно од осе гасовода).

Планирани дистрибутивни гасовод МОР 4 bar се прикључује на постојећи дистрибутивни гасовод МОР 4 bar за насеље Перлез, у северном делу насеља. Главна деоница гасовода се води дуж пута ДП Ib бр.13 са чије западне стране се налази викенд зона, све до скретања за викенд насеље К.О. Стајићево. Дужина гасовода је 7,82 km.

Услови за изградњу паралелно вођење и укрштање са инфраструктуром

Према Правилнику и условима ЈП Србијагас бр. 06-01/929 од 22.03.2021. године, дата су минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода < 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима (заштитни појас гасовода).

Укрштање гасовода са постојећом инфраструктуром

У Табели 3 су дате тачке укрштања гасовода са инфраструктуром и планирана активност коју је потребно извршити приликом израде даље пројектно-техничке документације због неадекватног укрштања (измештање постојеће инсталације или мере додатне заштите инсталације или гасовода и сл.). Такође, адекватне мере је потребно применити код међусобног приближавања гасовода и осталих инсталација које је мање од прописаних удаљења.

Tabela 3: Тачке укрштања гасовода са инфраструктуром

Ознака тачке укрштања	Инфраструктура са којом се укршта	Планирана активност
УК 1	20 kV надземни вод	Услови надлежног имаоца јавних овлашћења
УК 2	20 kV надземни вод	Услови надлежног имаоца јавних овлашћења
УК 3	20 kV надземни вод	Услови надлежног имаоца јавних овлашћења
УК 4	20 kV надземни вод	Услови надлежног имаоца јавних овлашћења
УК 5	35 kV далековод	Услови надлежног имаоца јавних овлашћења или Елаборат о међусобном утицају далековода и гасовода - прописује ЕПС Дистрибуција

У обухвату Плана постоје изграђене инсталације електронско-комуникационих мрежа Телеком Србија а.д и то оптички кабел. Приликом изградње гасовода поштовати следеће услове у односу на водове електронско-комуникационе инфраструктуре:

- Приликом извођења радова на изградњи гасовода, мора се водити рачуна да се не проузрокују сметње на ТТ водовима. Пре почетка извођења било каквих радова у близини ТТ објеката неопходно је проверити положај истих ручним ископом.
- На местима укрштања гасну мрежу обавезно положити испод ТТ каблова.
- На местима приближавања инсталација за развод гаса и ТТ објеката треба да су задовољена растојања наведена у Табели 9.

Табела 4

Гасоводи	Радни притисак	Растојање од тт објеката
Гасоводи високог притиска	Више од 16 bar	1,5 m
	Мање од 16 bar	0,6 m
Гасоводи средњег притиска	0,5-1 bar	0,4 m
Гасоводи ниског притиска	До 0,5 bar	0,4 m

- При укрштању инсталација за развод гаса и ТТ објеката треба да су задовољена растојања наведена у Табели 10.

Табела 5

Гасоводи	Растојање од тт објеката
Гасоводи високог притиска више од 16 bar	0,4 m
Гасоводи средњег притиска мање од 16 bar	0,4 m
Гасоводи средњег и ниског притиска	0,4 m

Подручје укрштања са обе стране од места укрштања је:

- Од гасовода високог притиска више од 16 bar: 1,5 m
 - Од гасовода средњег притиска мање од 16 bar: 1,0 m
 - Од гасовода средњег и ниског притиска: 0,4 m
- Каблове у подручју укрштања треба заштитити. Дужина заштите са обе стране укрштања не сме бити мања од 1 m. Уколико се наведене удаљености не могу испунити, кабел треба заштитити са челичном цеви или полуцеви. Полуцев се поставља на бетонску подлогу. У подручју укрштања се не смеју налазити места наставака.

Зоне заштите дистрибутивног гасовода су:

- У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.
- У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.
- Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

- За гасоводе пречника већег од 100 mm пречник заштитне цеви мора бити најмање 100 mm већи од спољашњег пречника гасовода.
- Крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод пута морају бити удаљени минимално 1 m од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља, мерено на спољну страну и минимално 3 m са обе стране од ивице крајње коловозне траке.
- Крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод градских саобраћајница морају бити удаљени минимално 1 m од ивице крајње коловозне траке.
- Крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод железничке пруге морају бити удаљени минимално 5 m са обе стране од оса крајњих колосека, односно 1 m од ножица насипа. Крајеви заштитне цеви морају бити херметички затворени.
- Ради контролисања евентуалног пропуштања гаса у међупростор заштитне цеви и гасовода на једном крају заштитне цеви мора да се угради одушна цев пречника најмање 50 mm.
- Минимално растојање одушне цеви мерено од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља, на спољну страну мора бити најмање 5 m, односно најмање 10 m од осе крајњег колосека железничке пруге.
- Минимално растојање одушне цеви мерено од ивице крајње коловозне траке градских саобраћајница, на спољну страну мора бити најмање 3 m. У случају ако је удаљеност регулационе линије од ивице крајње коловозне траке градских саобраћајница мања од 3 m одушна цев се поставља на регулациону линију али не ближе од 1 m.
- Отвор одушне цеви мора бити постављен на висину од 2 m изнад површине тла и заштићен од атмосферских утицаја.
- Приликом укрштања гасовода са путевима, водотоковима, каналима, далеководима, нафтоводима, продуктоводима и другим гасоводима, гасовод се по правилу води под правим углом. Уколико то није могуће, угао између осе препреке и осе гасовода може бити од 60° до 90°.
- Минимална дубина укопавања гасовода је 80 cm мерено од горње ивице гасовода.
- Дозвољено је постављање тротоара, бициклистичких стаза и паркинга изнад гасовода уколико се изводе од бехатона или бетонских коцка које омогућују вентилацију гасовода у случају цурења и лак приступ гасоводу ради интервенције. Уколико се тротоар, бициклистичка стаза или паркинг изводе од бетона или асфалта његова градња изнад гасовода није дозвољена.
- На местима укрштања гасовода са саобраћајницом потребно је гасовод заштитити у армирано-бетонском каналу који је покривен плочама. Гасовод у каналу мора бити засут песком 30 cm изнад или испод цеви. Канал мора имати одушне канале од шљунка изведене ван зоне саобраћајнице.

- Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте, осим других линијских инфраструктурних објеката.
- У појасу ширине по 3 m са сваке стране, рачунајући од осе гасовода на местима укрштања и паралелног вођења, предвидети извођење свих земљаних радова ручним ископом. На растојању 1 m до 3 m ближе ивице рова од спољне ивице гасовода, могуће је предвидети машински ископ у случају кад се пробним ископима ("шлицовањем") недвосмислено утврди тачан положај гасовода и кад машински ископ одобри представник ЈП "Србијагас" на терену.
- Уколико на местима укрштања и/или паралелног вођења дође до откопавања гасоводне цеви и оштећења гасовода о овоме се хитно мора обавестити ЈП "Србијагас" ради предузимања потребних мера које ће се одредити након увида у стање на терену.
- У случају оштећења гасовода, које настане услед извођења радова у зони гасовода, услед непридржавања утврђених услова, као и услед непредвиђених радова који се могу јавити приликом извођења објекта, инвеститор је обавезан да сноси све трошкове санације на гасоводним инсталацијама и надокнади штету насталу услед евентуалног прекида дистрибуције гаса.
- Приликом извођења било каквих радова потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко гасовода на местима где није заштићен.
- Употреба вибрационих алата у близини гасовода је дозвољена уколико не утиче на механичка својства и стабилност гасовода.
- Приликом извођења радова у зонама опасности и код ослобођене гасоводне цеви потребно је применити све мере за спречавање изазивања експлозије или пожара: забрањено је радити са отвореним пламеном, радити са алатом или уређајима који могу при употреби изазвати варницу, коришћење возила који при раду могу изазвати варницу, коришћење електричних уређаја који нису у складу са нормативима прописаним у одговарајућим стандардима SRPS за противексплозивну заштиту, одлагање запаљивих материја и држање материја које су подложне самозапаљењу.

3. СТАЊЕ И ФАКТОРИ ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ И ЕЛЕМЕНТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ УГРОЖЕНИ

3.1. Природне карактеристике

На подручју преовлађује саобраћајна површина – Државни пут Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд који у оквиру своје регулације осим коловоза и прикључака има и околни земљишни појас.

Квалитет ваздуха је на задовољавајућем нивоу, а највећи потенцијални загађивачи су моторна возила која се крећу државним путем Ib реда.

Квалитет земљишта је углавном очуван, а односи се на земљиште које се налази у оквиру регулације државног пута. Ово земљиште је искоришћено за пролаз моторних возила (коловоз), садњу травнатих површина и дрвећа, одвођење атмосферских вода, пролаз надземне инфраструктуре и оно је изложено повременом девастирању. На загађење земљишта највише утиче сам пут, односно моторна возила која се њиме крећу.

У обухвату Плана нема присутних сталних извора јонизујућег зрачења (радиоактивни громобрани и радиоактивни јављачи пожара), а као извор нејонизујућег зрачења могу бити 35 kV и 20 kV далеководи који се укрштају са планираним гасоводом.

3.1.1. Карактеристике земљишта

У геоморфолошком погледу рељеф подручја Града Зрењанина представља изразито низијско-равничарски тип са надморском висином од 73 до 82 метара. Подручје се налази на алувијалној равни између Тисе и Бегеја. У морфолошком погледу ширу околину сачињавају Тителска лесна равна на западу са надморским висинама од 100 до 120 м и равни прве и друге алувијалне терасе на истоку, северу и југу са надморским висинама од 73 до 80м. Терени у ареалу распрострањена друге алувијалне терасе углавном су равничарски, али се јављају и лучна удубљења, предолице и пешчани брежуљци. Педолошки састав земљишта настао је под утицајем више педогенетских фактора: геолошког састава, рељефа, воде, климе, вегетације, човека и фактора времена. Педолошка подлога се састоји претежно од алувијалног земљишта различитог механичког састава, а делимично и од ритске црнице. Од типова земљишта углавном су заступљени солоњаци, солођи, смонице, а на сувљим теренима ритска црница, алувијум и гајњача.

Земљиште у обухвату Плана је изузетног квалитета, погодно за ратарство, повртарство, виноградарство, говедарство и свињарство. Најзаступљенији тип земљишта је чернозем и његови варијетети.

На основу Геотехничког елабората о условима изградње за ДГМ (дистрибутивну гасну мрежу) „Перлез“ (израдио Geobalkan d.o.o., број елабората: GE 378-5/19 из

2019.године), донети су следећи закључци и препоруке за изградњу гасовода МОР 16 bar:

- Терен дуж трасе гасовода на подручју насеља Перлез у основи изграђују неогени седименти, који су прекривени квартарним седиментима, плеистоценске и холоценске старости;
- Претходним и новим истраживањима, нису утврђени елиминарајући фактори, који би довели до немогућности извођења гасовода;
- Ниво поземне воде на највећем делу насеља Перлез је на дубини од 4.0-7 м од површине терена, тако да ће се ископ обављати у сувом;
- Терен је у природним условима стабилан. Категорија ископа према ГН-200 класификацији земљишта припада највећим делом II а мањим делом и III.

3.1.2. Сеизмичке карактеристике

Сеизмичке карактеристике условљене су инжењерско-геолошким карактеристикама тла, дубином подземних вода, резонантним карактеристикама тла и др. факторима.

Према карти сеизмичке рејонизације Србије простору у обухвату плана налази се у зони седмог до осмог степена MCS скале.

3.1.3. Климатске карактеристике

На подручју Града Зрењанина влада умерено-континентална клима са великим годишњим колебањима температуре ваздуха. Топла лета, хладне зиме и променљиве пролећне и јесење температуре карактеришу ово подручје. Клима је условљена и струјањем ваздушних маса из Руске низије и средње Европе, струјањем са југа и југозапада и ваздушним масама са Атлантског океана. Прве доносе континенталне и поларне одлике, док масе са Атлантика доносе влажно и нестабилно време.

Доминирајући ветар на територији града Зрењанина је југо - источни, познат под називом кошава. Присутни су повремено и олујни ветрови који спадају у групу опасних хидрометеоролошких појава када удари ветра прелазе 17,2 м/сек.

3.1.3.1 Квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха у зони обухвата плана условљен је постојећим извором угрожавања животне средине, наменом саобраћајна површина – Државни пут Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд.

Сваки литар горива које сагори погонски мотор транспортног средства, односно потроши, у окружење ослободи 100 г угљен монооксида (CO), 20 г веома штетних органских једињења, 30 г оксида азота, чак 2,5 кг угљен диоксида (CO₂), укључујући и многа друга штетна дејства као што су једињења олова, сумпора и других полутаната. Свако од поменутих једињења доприноси загађењу ваздуха, а угрожавање природе и

Кумулативни ефекат у оквиру планом обухваћеног подручја неће фигурирати с обзиром да на простору обухвата плана не егзистирају други загађивачи ваздуха.

3.1.4. Површинске и подземне воде

У обухвату Плана не постоји водно земљиште. Атмосферске воде са саобраћајнице се одводе у околну земљиште и отворене канале. Ниво подземних вода зна да буде доста висок у време обилних падавина.

3.1.5. Заштићена природна добра

Подручје у обухвату Плана се налази у оквиру границе Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе “Стари Бегеј-Царска Бара”, али не обухвата заштићена природна добра у обухвату овог просторног плана.

3.2. Створене карактеристике

3.2.1. Заштићена културна добра

Утврђено је да се источно од Државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд налази више регистрованих археолошких локалитета на којем су вршена истраживања од половине седамдесетих година прошлог века до данас. Приликом досадашњих истраживања пронађени су налази из периода неолита до средњег века.

3.2.2. Комунална бука

Бука је специфичан вид загађења. Комунална бука на простору обухвата плана условљена је постојећим извором угрожавања животне средине, наменом саобраћајна површина – Државни пут Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд.

Присутност буке захтева мерења нивоа буке, праћење свих особности саобраћаја и изучавање других извора буке, који утичу на повећање нивоа буке у комуналној средини, те предузимање потребних мера са циљем очувања и унапређења здравља становништва. Кумулативни ефекат у оквиру планом обухваћеног подручја неће фигурирати с обзиром да рад дистрибутивног гасовода није значајан извор буке у животној средини.

3.2.3. Идентификација хазарда

На подручју Плана, са аспекта настанка хемијских удеса и могућих последица, не постоје изграђени погони који се могу означити као хазардни.

Међутим, потенцијални хазарди могу настати приликом цурења гаса услед оштећења, као и настанка пожара услед паљења акцидентно испуштеног гаса.

3.3. Опремљеност инфраструктуром

3.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Траса гасовода ће се у оквиру границе обухвата Плана целом дужином водити кроз регулацију Државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд који повезује насељена места Перлез и Стајићево. У регулацији државног пута су изграђене две коловозне траке, док не постоји изграђена пешачка и бициклистичка стаза. На крају трасе, код насеља Перлез, Државни пут Ib реда бр.13 се укршта са Државним путем Па реда бр.129 Каћ-Перлез-Сечањ.

3.3.2. Водопривредна структура

У обухвату Плана не постоје изграђени линијски објекти водопривредне инфраструктуре. У условима који су прибављени од ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин наведено је следеће „У зони израде дистрибутивног гасовода МОП 4 бар за викенд зону код Перлеза ЈКП „Водовод и канализације“ нема инфраструктурне објекте.“

Западно од Државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд у чијој регулацији ће бити изграђен планирани гасовод се налази подручје посебне намене специјалног резервата природе “Стари Бегеј-Царска Бара” које великим делом представља водно земљиште-река Бегеј, Царска Бара, Бело Блато, рибњак Ечка, канали и речни рукавци. У самом обухвату плана нема водопривредних објеката. Простор обухваћен планом брани се од плавлена спољашњим водама преко одбрамбеног насипа који је изграђен уз леву обалу Бегеја. Заштитни појас насипа дефинисан је Просторним планом Града Зрењанина и износи 60 m.

Планирана траса гасовода налази се на око 100 m западно од одбрамбеног насипа и нема утицаја на водопривредне објекте.

3.3.2.1. Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одвођење атмосферских вода са саобраћајнице је решено правилном нивелацијом терена и отвореним каналима дуж пута. Дуж Државног пута Ib реда бр. 13 Хоргош-Зрењанин- Београд са источне стране постоје изграђени путни канали у функцији прикупљања атмосферијских вода са пута. Канали су самоупијајући. Са западне стране пута (на којој се планира изградња гасовода) нема изграђених путних канала.

Разматрајући постојећи начин одвођења отпадних и атмосферских вода, и његов утицај на животну средину, може се констатовати да је задовољавајући и да нема негативних утицаја на квалитет подземних вода или загађење земљишта.

3.3.3. Енергетска инфраструктура

У оквиру границе обухвата Плана се налазе следећи објекти линијске електроенергетске и електронско-комуникационе инфраструктуре:

- далековод 35 kV ТС „Зрењанин 1“ -ТС „Перлез“- ТС „Тител“;
- далековод 20 kV Перлез-Томашевац;

- три 20 kV надземна вода који представљају огранке 20 kV далековада Перлез-Томашевац;
- надземна 0,4 kV мрежа;
- телекомуникациона мрежа у насељеним местима Ботош, Орловат и Фаркаждин;
- Дистрибутивна гасоводна мрежа у насељима Перлез (није још у употреби) и Стајићево, од РЕ цеви, пречника d40-d160, максималног радног притиска 4bar;
- оптички телекомуникациони кабел.

Сви објекти електроенергетске и електронско-комуникационе инфраструктуре задовољавају потребе постојећих корисника простора.

3.3.4. Геологија и рударство

Према условима Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у обухвату Плана одобрење за истраживање на локалитету средњи Банат, истражни простор бр. 6175, има НИС ад Нови Сад.

Изградња гасовода неће имати утицаја на горе наведени истражни простор и простор са утврђеним и овереним резервама, а самим тим нема ни ограничења у погледу намене и коришћења простора.

3.4. Мониторинг животне средине

На основу доступних података, закључује се да се на простору у обухвату плана, као и непосредној близини није успостављен мониторинг животне средине.

3.5 Приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене

Овом стратешком проценом, у складу са донетим Решењем о приступању изради стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину, нису разматрани прекогранични утицаји, из разлога што нема планом предвиђених садржаја у простору који би у току експлоатације својим технолошким поступком могли имати прекограничне утицаје.

3.6 Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама

За потребе израде Плана услове су доставиле следеће институције и предузећа:

- ЈП Емисиона техника и везе Београд;
- АД Електромрежа Србије Београд;

- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, управа за инфраструктуру Београд;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Зрењанину;
- Јавно предузеће за урбанизам Зрењанин;
- ЈКП Водовод и канализација Зрењанин;
- Завод за заштиту споменика културе Зрењанин;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту природе Нови Сад;
- ЈП Путеви Србије;
- ЈП „Србијас“;
- Телеком Србија, предузеће за телекомуникације а.д.;
- VIP Београд;
- Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“ Нови Сад;

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

4.1. Општи циљеви

Општи циљеви стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и циљева заштите животне средине дефинисаних у међународним документима, као што су «Закључци Светског самита о одрживом развоју» (Рио де Жанеиро - 1992, Јоханесбург - 2002, Рио+20 - 2012), "Животна средина за Европу" (Кијев, 2003) и бројним конвенције о заштити животне средине којима је приступила наша земља. На основу циљева у погледу заштите животне средине наведених у плановима и стратегијама дефинисани су општи циљеви СПУ који се односе на следеће области животне средине:

- управљање квалитетом основних чинилаца животне средине,

- заштита природне и културно-историјске баштине,
- становништво, људско здравље и социо-економски развој.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације (ПДР) за изградњу дистрибутивног гасовода МОР 4 bar за викенд зону код Перлеза, на катастарским парцелама бр. 3360 К.О. Перлез и 1678/1 К.О. Стајићево на животну средину припремљени су на основу стратешких питања заштите животне средине од значаја за планско подручје и циљева и захтева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. Обезбеђење просторних услова за изградњу предметног гасовода са припадајућом инфраструктуром, у складу са економским могућностима и уз очување животне средине. За потребе дефинисања Основни циљ заштите животне средине на планском подручју је очување стања животне средине, у односу на постојеће стање и планирану изградњу и рада планираног гасовода, уз примену начела превенције и предострожности и начела одрживог развоја у будућем развоју планског подручја.

4.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину утврђени су на основу доступних података анализе затченог стања животне средине, доступне литературе, законске регулативе, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана детаљне регулације, као и приоритета за решавање проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Одговорно планирање и коришћење простора у захвату Плана представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини.

Табела 6. Посебни циљеви стратешке процене у односу на секторе одрживог развоја

Сектор	Циљеви СПУ
Социјални развој	1. Унапређење квалитета живота и здравља становништва
Заштита животне средине	2. Смањење емисије штетних гасова у ваздух
	3. Очување квалитета земљишта
	4. Очување станишта, биодиверзитета и предела
	5. Повећање инвестиције за систем заштите животне средине

4.3. Избор индикатора

У оквиру СПУ избор индикатора је извршен из «Основног сета УН индикатора одрживог развоја», у складу са Упутством које је издало Министарство науке и заштите животне средине у фебруару 2007. год и Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", број 37/2011). Овај сет индикатора заснован је на концепту «узрок-последича-одговор». Индикатори "узрока" означавају људске активности, процесе и односе који утичу на животну средину, индикатори

“последица” означавају стање животне средине, док индикатори “одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена “последица” по животну средину. Сет индикатора у потпуности одражава принципе и циљеве одрживог развоја. Избор индикатора наведених у табели 5 у складу је са планираним активностима на подручју реализације Плана и њиховим могућим утицајима на квалитет животне средине и послужиће за евалуацију планских решења.

Табела 7. Избор индикатора у контексту постављених циљева

Посебни циљ СПУ	Индикатор
Социјални развој	
Унапређење квалитета живота и здравља становништва	% становништва са могућношћу прикључења на гасовод
	% смањења емисије загађујућих материја у ваздух из индивидуалних ложишта и других конвенционалних видова коришћења енергије
Ваздух	
Смањење емисије штетних гасова у ваздух	Учесталост прекорачења граничних вредности загађујућих материја у ваздух
	Утицај на смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште
	Смањење изложености становништва загађеном ваздуху
Земљиште	
Очување квалитета земљишта	% промене намене земљишта
	Површина деградације земљишта
Биодиверзитет	
Очување станишта, биодиверзитета и предела	% учешћа заштићених области у односу на укупну површину
Субјекти система заштите животне средине	
Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	Издаци из буџета, накнаде, таксе, субвенције

5. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У току извођења радова за реализацију планом предвиђених садржаја може се очекивати ангажовање грађевинске оперативе као и коришћење савремене грађевинске механизације. Сва та механизација издувним гасовима загађује ваздух, ствара буку, а могуће је загађење подземних вода. Зависно од ангажованости радника и механизације при извођењу радова на изградњи гасовода зависиће и емисија загађујућих материја. Количина емитованог загађења је локалног карактера, просторно и временски ограничена. Емитовање буке при раду грађевинских машина и камиона је присутно, и у оваквим ситуацијама емитована бука достиже ниво од 85 dB(A) до 90 dB(A). Разни грађевински и други отпад настаје из већине објеката градилишта. Сав тај отпад, укључујући и амбалажу, је по правилу инертан, треба га сакупити на посебно уређен плато и предавати оператеру који има дозволу за управљање овом врстом отпада уз попуњавање Документа о кретању отпада. Са опасним отпадом са градилишта, мора се поступати у складу са законском регулативом и мерама за привремено правилно складиштење опасног отпада на локацији до предаје оператеру који има дозволу за управљање овим врстама опасног отпада. Сав опасан отпад подлеже поступку карактеризације, након које исти треба да преузме овлашћено предузеће које се бави третманом или извозом овог отпада уз попуњавање Документа о кретању опасног отпада. У складу са наведеним неопходно је правилно и добро организовати градилиште и извођење радова, а простор и објекте по завршетку радова правилно и у складу са законском регулативом санирати. Траса гасовода доприноси угрожавању станишта, флоре, фауне и биодиверзитета на следеће начине: фрагментацијом и уништавањем станишта, интродукцијом инвазивних врста, остацима уља, горива, мазива. Гасовод има делимичан утицај на деградацију земљишта, приликом извођења земљаних и других радова може доћи до девастирања архитектонских остатака објеката и покретних добара из различитих епоха и историјских периода.

Приликом експлоатације гасовода нема загађења ваздуха. У изградњи се ангажује јако мали број грађевинских машина и у кратком временском периоду. Нема емисије загађујућих материјала, опасних, отровних или непријатних мириса. Из тих разлога се може сматрати да гасовод у току несметане експлоатације не врши никакво загађење ваздуха. До загађења ваздуха може доћи једино услед квара на гасоводној мрежи и испуштања гаса у атмосферу.

Карактеристике планираног технолошког система у погледу обима грађевинских захвата немају негативних последица у погледу промене динамике и режима подземних вода. Утицај на земљиште може настати у случају удесних ситуација. Изградњом планираног гасовода створиће се услови за гасификацију планског подручја. Коришћење природног гаса као енергента у широкој потрошњи има за циљ и да се смањи потрошња електричне енергије и на тај начин ослободе одређени инсталисани капацитети у електропостројењима за потребе нових потрошача.

5.1. Процена утицаја варијантних решења

Варијантна решења плана представљају различите рационалне начине средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности. Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се ефикасно утврдити поређењем са различитим варијантним решењима плана. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се могу разматрати најмање две варијанте:

- ☐ варијанта примене плана,
- ☐ варијанта да се план не имплементира.

Међутим, с обзиром да у варијанти у којој се План детаљне регулације не би радио и имплементирао не би било промена у простору значајних за евалуацију, није сврсисходно анализирати наведене две варијанте.

5.2. Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

У наставку СПУ извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења на животну средину. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 8. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Преоптерећује капацитет простора
Већи	-2	У већој мери нарушава животну средину
Мањи	-1	У мањој мери нарушава животну средину
Нема утицаја	0	Нема утицаја или нејасан утицај
Позитиван	+1	Мање позитивне промене у животној средини
Повољан	+2	Повољне промене квалитета животне средине
Врло повољан	+3	Промене битно побољшавају квалитет живота

Табела 9. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај на регионалном нивоу
Општински	О	Могућ утицај на простору општине
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу града

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана. Вероватноћа утицаја одређује се према следећој скали:

Табела 10. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај извешан
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ
Мање од 1%	Н	Утицај није вероватан

Поред тога, додатни критеријуми се могу извести према времену трајања утицаја, односно последица. У том смислу могу се дефинисати привремени-повремени (П) и дуготрајни (Д) ефекти.

Табела 11. Време трајања утицаја

Ознака	Опис
Д	дуготрајни
П	привремени-повремени

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене утицаја.

У наредној табели дата су планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја:

Табела 12. Планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја

Ознака	Планско решење
1.	Линијски део гасоводног система
2.	Појаси и зоне заштите гасовода и режими коришћења и уређења
3.	Заштита и коришћење природних ресурса
4.	Заштита природних добара
5.	Заштита непокретних културних добара
6.	Мере заштите животне средине

Табела 13. Процена величине утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви стратешке процене	Планска решења					
		1	2	3	4	5	6
1.	Унапређење квалитета живота и здравља становништва	+2	+3	0	0	0	+2
2.	Смањење емисије штетних гасова у ваздух	+2	0	0	0	0	+2
3.	Очување квалитета земљишта	-1	0	+2	0	0	+2
4.	Очување станишта, биодиверзитета и предела	0	0	+2	+2	0	0
5.	Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	+3	0	0	0	+2	0

Табела 14 Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви стратешке процене	Планска решења					
		1	2	3	4	5	6
1.	Унапређење квалитета живота и здравља становништва	Л	Л				Л
2.	Смањење емисије штетних гасова у ваздух	Л	Л				Л
3.	Очување квалитета земљишта			Л			Л
4.	Очување станишта, биодиверзитета и предела			Л	Л		
5.	Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	О					О

Табела 15. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви стратешке процене	Планска решења					
		1	2	3	4	5	6
1.	Унапређење квалитета живота и здравља становништва	И	И				И
2.	Смањење емисије штетних гасова у ваздух	И	И				И
3.	Очување квалитета земљишта			И			И
4.	Очување станишта, биодиверзитета и предела			И	И		
5.	Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	В					В

Табела 16. Процена времена трајања утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви стратешке процене	Планска решења					
		1	2	3	4	5	6
1.	Унапређење квалитета живота и здравља становништва	Д	Д				Д
2.	Смањење емисије штетних гасова у ваздух	Д	Д				Д
3.	Очување квалитета земљишта			Д			Д
4.	Очување станишта, биодиверзитета и предела			Д	Д		
5.	Повећање инвестиције за систем заштите животне средине	П					Д

Резиме значајнијих утицаја плана:

На основу евалуације значаја утицаја приказаним у претходним табелама, закључује се да имплементација Плана не производи стратешки значајне негативне импликације на планском подручју. Негативни утицаји који су идентификовани немају стратешки значајан утицај, а последица су извођења радова на реализацији инфраструктурног пројекта који је предмет Плана. Ови утицаји су ограниченог карактера и по интензитету и по просторној размери. Са друге стране, идентификован је читав низ позитивних значајних утицаја плана од којих су најзначајнији:

- квалитет ваздуха и клима: смањење загађености ваздуха и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште услед гасификације планског подручја, односно преласка са конценционалних начина коришћења енергије на гасификацију;
- здравље становништва: смањење изложености становништва загађујућим материјама из ваздуха које настају као последица конвенционалног коришћења енергије и постојања великог броја индивидуалних ложишта.

5.3. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности у подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У Стратешкој процени нису идентификовани кумулативни нити синергетски ефекти од значаја, који могу настати у интеракцији постојећих и планираних активности на планском подручју.

6. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др.закон, 43/11 – УС, 14/16 и 76/18) утврђено је да се уређење простора, коришћење природних ресурса и добара одређено просторним и урбанистичким плановима и другим плановима (планови уређења и основе коришћења пољопривредног земљишта, шумске, водопривредне, ловнопривредне основе и други планови) заснива на обавези да се:

- природни ресурси и добра очувају и унапређују и у највећој мери обнављају, а ако су необновљиви да се рационално користе;
- обезбеди заштита и несметано остваривање функција заштићених подручја са њиховом заштићеном околином и у највећој могућој мери очувају станишта дивљих биљних и животињских врста и њихове заједнице;
- обезбеди очување изграђеног простора;
- одреде мере заштите животне средине.

У циљу спречавања контаминације земљишта и подземних вода, у току изградње и експлоатације предметног дистрибутивног гасовода, обезбедити:

- изградњу свих саобраћајних и манипулативних површина од непропусних материјала отпорних на нафту и нафтне деривате (није дозвољено коришћење растер елемената), са ивичњацима којима се спречава одливање воде на околно земљиште приликом њиховог одржавања или падавина,
- грађевински и остали отпадни материјал који настане у току извођења предметних радова сакупити, разврстати и обезбедити рециклажу и искоришћење или одлагање преко правног лица које је овлашћено, односно које има дозволу за управљање отпадом;
- ако при извођењу радова дође до удеса на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;

Сходно пропозицијама и одредбама Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08), за потребе прибављања локацијских услова и грађевинске дозволе за изградњу гасовода, обавезно је покретање поступка процене утицаја на животну средину.

6.1. Заштита природних добара

У обухвату Плана детаљне регулације налази се еколошки значајно подручје „Царска бара“ еколошке мреже Србије.

Сходно томе, а према условима Покрајинског завода за заштиту природе, дефинишу се следећи услови заштите природе:

Мере заштите:

- Ради смањења дистурбације ноћних животињских врста утицајем светлости, није дозвољено усмерење извора светлости изван градилишног простора, као и примена покретних светлосних снопова;
- Радове изводити у простору градилишта и у складу са грађевинском дозволом, а све етапе радова правовремено пријавити надлежним службама, органима локалне самоуправе, организацијама које врше надзор и другим корисницима простора;
- Све предвиђене активности на изградњи извести у складу са дефинисаним техничким стандардима и нормативима за предвиђене радове и према одредбама позитивних прописа везаних за безбедност по животну средину;
- Градилиште организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити како би се избегле негативне последице на непосредно окружење;
- Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода;
- На месту укрштања трасе гасовода са саобраћајном инфраструктуром, а где се примењује метод подбушивања, предузети све мере како би се спречило изливање горива, мазива и других штетних и опасних материја у земљиште, површинске и подземне воде. Уколико је потребно, приликом подбушења као испирни флуид користити чисту воду и лаку исплаку;
- Воду или исплаку депоновати у одговарајуће непропусне базене или посуде;
- Таложни базени се морају празнити од седимената и нечистоће под условима и на локацији коју одреди надлежна комунална служба;
- По завршетку бушења установити забрану слободног испуштања остатака исплаке у земљиште;
- Горива и уља транспортовати у посебним, за ту сврху прилагођеним посудама. У току допуњавања горива и мењања уља око возила и машина поставити одговарајућу заштитну фолију коју након употребе треба одложити на законом прописан начин и локацију. Исто важи за амбалажу горива, уља и мазива, поштујући при том мере заштите прописане законском регулативом која се односи на опасне материје;
- У случају квара на бушећој гарнитурџ, транспортним средствима или другој ангажованој механизацији, гориво, машинска и друга уља не смеју се директно упуштати у земљиште и водотокове, већ се иста морају адекватно

сакупљати и евакуисати на прописан начин до локације коју одреди надлежна комунална служба;

- Ако дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода тренутно обуставити радове, обавестити надлежне институције и извршити санацију површине, у циљу заштите земљишта и подземних вода;
- На месту акцидента, након санације нанети нови, незагађени слој земљишта;
- Утврдити инжењерско геолошке карактеристике носивости тла и на основу тога изводити радове. Приликом извођења радова не сме доћи до промена инжењерскогеолошких карактеристика тла (појава улегнућа, клизања и др);
- Обезбедити услове очувања ресурса, односно рационално коришћење земљишта приликом извођења радова. У том смислу, хумусни слој земљишта, уклоњен током извођења радова, депоновати на означеном месту, сачувати и употребити у поступку санације, односно спровођења инжењерско-биолошких мера стабилизације тла, као и озелењавања терена након изведених радова;
- Забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја, одлагање ископаног земљаног и другог материјала унутар водотокова и у приобалном појасу, као и запуњавање влажних и забарених делова терена овим материјалима;
- Током извођења радова на изградњи гасовода, систематски прикупити и депоновати грађевински шут и чврст отпад који се јавља у процесу изградње и боравка радника привремено и депоновати на обележеним и заштићеним локацијама који је потребно уклонити по завршетку грађења;
- У складу са Законом о водама, забрањено је испуштање непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент;
- Ниво буке током извођења радова, не сме прећи прописане дозвољене граничне вредности за радну средину;
- Уколико се у току радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине, у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

6.2. Заштита културних добара

Према условима Завода за заштиту споменика културе Зрењанин, утврђено је да се источно од Државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд налази више регистрованих археолошких локалитета на којем су вршена истраживања од половине седамдесетих година прошлог века до данас. Приликом досадашњих истраживања

пронађени су налази из периода неолита до средњег века. Осим тога, у обухвату Плана се налази и неистражени археолошки локалитети „Црна хумка“, Кракићева хумка и локалитет Матејски брод.

Обзиром да постоје археолошки локалитети, одређује се мера повремених археолошког надзора приликом извођења земљаних радова. Обавезује се инвеститор да обавести Завод 15 дана пре почетка извођења земљаних радова.

Уколико се приликом извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошке предмете, потребно је прекинути радове и обавестити Завод, као и предузети мере да се налаз не уништи, оштети и да се сачува на месту и положају у коме је откривен (члан 109. Закона о културним добрима ("Сл.гласник РС" бр. 71/94, 52/2011- др.закони, 99/2011-др.закони и 6/2020-др.закони)).

6.3. Заштита вода

Заштита вода оствариће се применом одговарајућих мера уз уважавање следеће законске регулативе:

- Закон о водама (Службени гласник РС бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – други закон);
 - Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Сл.гласник РС бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
 - Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр.50/12);
 - Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14);
 - Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11)
- и др. важећом регулативом из ове области.

6.4. Заштита земљишта

Заштита земљишта се обезбеђује:

- заштитом основне функције земљишта, заустављањем деградације земљишта и рекултивацијом деградираних површина;
- рекултивацијом и ревитализацијом површина деградираних услед полагања гасовода са ремедијацијом деградираних површина у функцији заштите животне средине;
- забраном неорганизованог одлагања отпада на територији обухвата плана;

Приликом изградње гасовода неопходно је водити рачуна о рационалном коришћењу околног пољопривредног земљишта, са циљем да се у што већој мери сачувају обрадиве површине.

Земљиште које се налази у близини саобраћајница у оквиру којих ће пролазити гасовод је под утицајем таложења соли и опасних компоненти горива. Управо из тог разлога препоручује се рационализација употребе соли за одржавање пута у зимском периоду, односно коришћење биоразградивих материјала.

У случају акцидентног проливања опасних и токсичних материја из цистерни, поступаће се по прецизно прописаном поступку деконтаминације и санације земљишта.

Земљиште треба контролисати у складу са Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма, Службени гласник РС, бр. 88/10 и 30/2018 – други пропис

6.5. Заштита зеленила и заштита зеленилом

Планирани гасовод ће се у појединим деоницама водити кроз зелене површине у регулацији Државног пута Ib реда бр.13 Хоргош-Зрењанин-Београд.

Приликом изградње гасовода потребно је да буде удаљен минимално 1,5 m од високог зеленила, а где то није могуће применити одговарајуће мере заштите. Након полагања гасовода на местима где су постојеће и планиране зелене површине, површински слој вратити у првобитно стање, односно озеленити ниским растињем.

6.6. Мере енергетске ефикасности

Изградња објеката и водова система снабдевања природним гасом сама по себи представља унапређивање ефикасности коришћења примарних облика енергије за технолошке потребе и потребе грејања и припреме топле воде.

Коришћење природног гаса у објектима ће утицати на смањење енергетске потрошње, тако да ће објекти који буду прикључени у гасоводни систем путем гасовода МОР 4 bar имати могућност преласка у виши енергетски разред, а самим тим и смањење трошкова за грејање и хлађење и повећање тржишне вредности објеката.

6.7. Услови приступачности за особе са инвалидитетом

Приликом пројектовања објеката, саобраћајних и пешачких површина применити Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС”, број 22/15).

6.8. Услови и мере заштите од елементарних непогода и других несрећа

Ради заштите од елементарних и других већих непогода и техничко-технолошких несрећа на територији града Зрењанина неопходно је примењивати Одлуку о заштити од елементарних и других већих непогода и техничко-технолошких удеса („Службени лист општине Зрењанин“, број 24/08 и 03/09), као и Закон о смањењу

ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС, број 87/18).

Мере заштите од земљотреса

Ради заштите од потреса максимално очекиваног удара од 8° MCS, објекти морају бити пројектовани и реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима ("Службени лист СФРЈ", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90) који садрже грађевинске норме за зидање зграде како би поднеле слабе и умерене мање земљотресе у границама еластичности својих конструкција, а да јаке земљотресе, који се ретко јављају, могу поднети без рушења уз могућа већа оштећења.

Мере заштите од пожара

Према условима Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Зрењанину, у обухвату Плана потребно је испунити следеће услове у погледу мера заштите од пожара:

- Објекти морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18),;
- Објектима морају бити обезбеђени приступни путеви у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Службени лист СРЈ”, број 8/95);
- Обезбедити сигурну евакуацију из објеката конструкцијом одговарајуће отпорности на пожар (SRPS U.1.050), постављањем врата са одговарајућим смером и начином отварања, са одговарајућом дужином путева евакуације;
- Уколико се предвиђа фазна изградња објеката, свака фаза мора представљати технолошко-економску целину;
- Предвидети поделу објеката на пожарне сегменте и секторе;
- Предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација од домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста, уз поштовање процедуре признавања иностраних исправа о усаглашености у складу са Законом о техничким захтевима за производе и оцену усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09);
- Електрични развод и електричну опрему изабрати и поставити тако да не шире пожар и пламен, не развијају дим и отровне гасове у складу са одговарајућом класом објекта у погледу могућности евакуације у случају хитности;
- У поступку обједињене процедуре прибавити Услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија уз претходно прибављање услова за безбедно

постављање у погледу мера заштите од пожара и експлозија од стране Одељења за ванредне ситуације у Зрењанину.

Заштита од техничко технолошких несрећа

Ради спречавања неконтролисаног ослобађања природног гаса на траси дистрибутивног гасовода, потребно је у потпуности испоштовати све законске одредбе о пројектовању и извођењу цевовода и инсталација, као и мере заштите од пожара. Веома је битно спроводити одређене превентивне мере, како до акцидента не би дошло.

Превентивне мере заштите од удеса:

- спречавање цурења,
- спречавање појаве пожара на гасним инсталацијама,
- поступање у случају удеса.

Уколико до удеса ипак дође неопходно је, уз санацију гасовода, извршити и санацију и рекултивацију места удеса.

7. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Применом Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС, број 135/2004 и 36/2009), процена утицаја на животну средину ради се на основу идејног или пројекта изведеног објекта. У оквиру плана предвиђено је извођење садржаја - Цевоводи за транспорт гаса, осим интерних фабричких цевовода. Уколико идејни пројекат и локацијски услови дефинишу дистрибутивни гасовод у дужини преко 10 км и пречника преко 150 мм, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08), потребно је, након добијања локацијских услова, обратити се надлежном органу са захтевом за Одлучивање о потреби процене утицаја пројекта на животну средину.

8. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се мере заштите животне средине које су предложене у Плану детаљне регулације и Стратешкој процени могле успешно контролисати и пратити приликом имплементације Плана. Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Имајући у виду природу планираних садржаја и активности на простору који је у обухвату Плана, Програм мониторинга ће укључити праћење параметара/индикатора стања за следеће елементе животне средине:

Отпадне воде

У раду планираних садржаја на простору обухвата плана нема генерисања ни фекланих ни технолошких отпадних вода, па самим тим ни њиховог испуштања у природни реципијент.

Отпадни гасови

Планирани садржаји на простору обухвата плана детаљне регулације немају стационарне изворе аерозагађивања, па самим тим нема обавезе вршења мерења емисије отпадних гасова у циљу мониторинга квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета амбијенталног ваздуха обавеза је локалне самоуправе.

Чврсти отпад

Мониторинг чврстог отпада треба вршити ради утврђивања оптималних варијанти за евентуалан третман истог односно његово коначно одлагање.

О предатој количини отпада који је настао извођењем земљаних радова у току извођења радова на реализацији планских решења, корисник садржаја мора водити евиденцију произвођача отпада, као и поднети годишњи извештај Агенцији за заштиту животне средине према Правилнику о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Сл. гласник РС", бр. 7/2020).

Промет отпада прати Документ о кретању отпада, односно Документ о кретању опасног отпада који се попуњавају на прописан начин према Правилнику о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС" број 72/2009), односно Правилнику о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово

попуњавање (“Службени гласник РС“ број 17/2017). Претходно обавештење и документ о кретању опасног отпада достављају се кроз информациони систем Националног регистра.

Контрола система управљања отпадом створеним на локацији у току извођења радова би требала да се врши у смислу његовог правилног прихватања и коначне диспозиције кроз:

- увид у уговоре са овлашћеним оператерима у циљу провере периодичности преузимања створених отпадних материја (чврст комунални отпад и смеће, употребљено уље и сл.) у циљу коначне диспозиције
- увид у документацију која се односи на коначну диспозицију отпада генерисаног на локацији (документ о кретању отпада).

Бука

Заштита од буке мора се решавати инжењерским приступом, односно избором одговарајуће опреме у фази пројектовања дистрибутивног гасовода, опреме и инсталација. Мониторинг нивоа буке у животној средини није планиран, с обзиром да транспорт гаса у обухвату плана не представља значајан извор буке, односно нема негативног утицаја на окружење.

9. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

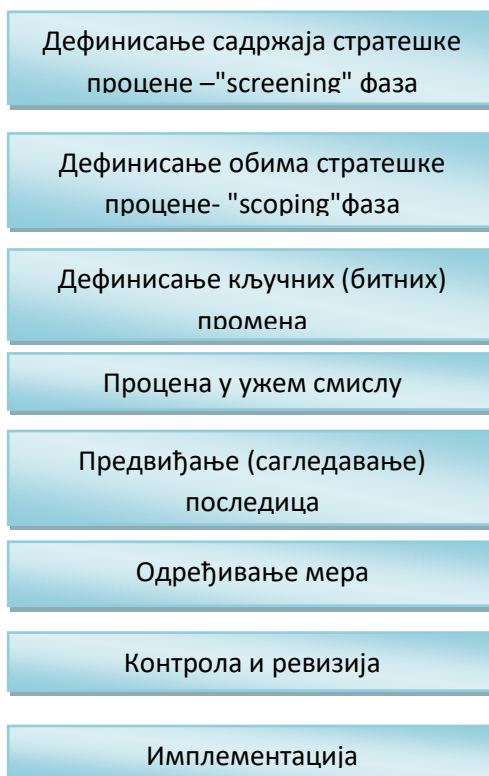
- 1) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме где није проблем применити принципе за ЕИА (процену утицаја на животну средину),
- 2) планерски: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:
 - планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини,
 - планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,
 - због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве симулационе математичке методе,
 - при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријална анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика итд.

Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти. Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима.

У овој стратешкој процени примењена је методологија процене која је код нас развијана и допуњавана у последњих неколико година ^{1 2 3} и која је углавном у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији. ⁴

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико фаза, и то:

Анализирајући поступак израде Извештаја, може се закључити да се он састоји, углавном говорећи из четири фазе:

- полазне основе, анализа и оцена стања,
- процена могућих утицаја на животну средину,
- мере заштите животне средине,
- програм праћења стања животне средине.

¹ Стојановић Б., Процена утицаја на животну средину и услови за заштиту и унапређење животне средине, Секторски прилог за „Генерални план Приштине“, ИАУС, 1996.

² Стојановић Б., Управљање животном средином у просторном и урбанистичком планирању – Стање и перспективе, у монографији "Новији приступи и искуства у планирању", ИАУС, 2002, стр.119-140.

³ Стојановић Б., Н. Спасић, Критички осврт на примену закона о стратешкој процени утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању, ИЗГРАДЊА, Бр.1, 2006, стр. 5-11.

⁴ A Source Book on Strategic Environmental Assessment of Transport Infrastructure Plans and Programs, European Commission DG TREN, Brussels, October 2005.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Извештај о стратешкој процени ради се у фази Плана детаљне регулације (ПДР) за изградњу дистрибутивног гасовода МОР 4 bar за викенд зону код Перлеза, на катастарским парцелама бр. 3360 К.О. Перлез и 1678/1 К.О. Стајићево. Оба документа биће изложена на јавни увид са обезбеђењем учешћа јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени.

Тешкоће при изради Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину нису уочене тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера предметног Плана на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећих података о стању животне средине планског подручја, услова надлежних институција, природних карактеристика, као и друге доступне документације.

Уочене тешкоће, значајне за квалитетну процену стања животне средине и ток процене утицаја стратешког карактера су:

- непостојање јединствене методологије за израду Стратешке процене утицаја на животну средину,
- непостојање података који се односе на мониторинг животне средине на простору у обухвату плана.

10. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена у простору са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине, живота здравља корисника услуга.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату плана реализоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију плана. Изградња дистрибутивног гасовода приоритетно ће утицати на:

- квалитет ваздуха и клима: смањење загађености ваздуха и смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште услед гасификације планског подручја, односно преласка са конценционалних начина коришћења енергије на гасификацију;
- здравље становништва: смањење изложености становништва загађујућим материјама из ваздуха које настају као последица конвенционалног коришћења енергије и постојања великог броја индивидуалних ложишта.

Сагледавањем обухвата плана и његовог значаја, може се закључити да планирано решење неће бити у колизији са постојећом политиком просторног развоја, нити у колизији са плановима вишег реда, ни стратешки ни концептуално. Применом и имплементацијом планских решења, омогућава се одговарајуће и квалитетно остваривање намене, уз поштовање концепта одрживог планирања и развоја и уз усаглашеност плана са постојећим и планираним наменама и функцијама у окружењу.

Примена мониторинга животне средине, као и планираних мера заштите при имплементацији плана, те контрола и надзор над применом мера је важан услов контролисаног развоја планског подручја, у смислу превенције утицаја при спровођењу просторно - планских решења на животну средину.

Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елемент квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза субјекте чије ће активности имати утицаја на обухвату плана, усмеравајући планирање и уређење простора, као и коришћење и заштиту природних ресурса и вредности, обезбеђујући оптималне услове за живот и рад људи, заснованих на начелу одрживог развоја.

11. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ПРОПИСИ:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18,95/18),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10),
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14 и 83/18),
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10),
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08),
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", бр. 23/94),
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Сл.гласник РС", бр.30/18 и 64/19),
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04 и 25/15),

- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр.62/06, 65/08, 41/09, 112/15 и 80/17),
- Закон о радиационој и нуклеарној сигурности и безбедности ("Службени гласник РС", број 95/18)
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", број 36/09),
- Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, бр. 104/09),
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Службени гласник РС", број 36/09),
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16),
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", број 92/10),
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 10/13),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, бр. 71/10 и 6/11),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/16),
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10, 63/13),
- Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде извештаја о безбедности и плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, бр. 41/10),
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 50/12),
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10),
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10),
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16),
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о условима и начину сакупљања, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Службени гласник РС", бр. 98/10),
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16),
- Закон о културним добрима (Службени гласник РС", бр.71/94, 52/11 - др. закон и 99/11 - др. закон),
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", број 56/10),

- Уредба о одлагању отпада на депоније („Службени гласник РС“, бр. 92/10),
- Одлуком о одржавању чистоће („Службени гласник Града Новог Сада“, број 25/2010, 37/2010, 3/2011, 21/2011 И 13/2014),
- Одлуком о утврђивању и одржавању депонија („Службени лист Града Новог Сада“, број 6/03, 47/06 и 13/14),
- Правилник за постављање посуда за сакупљање отпада („Службени гласник РС“, бр. 19/11, 7/14),
- Закон о превозу опасне робе ("Службени гласник РС", бр. 104/2016,83/18,95/18 – др.закон и 10/19 –др.закон),
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Сл. Гласник РС", бр. 87/18)
- Правилник о врсти и количини опасних супстанци на основу којих се сачињава план заштите од удеса ("Сл. гласник РС", број 34/19)
- Правилник о начину израде и садржају плана заштите од удеса ("Службени гласник РС", број 41/19)

12. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

- **Графички приказ бр.1** – Извод из плана вишег реда, Р-1:50000
- **Графички приказ бр.2** –Постојећа намена простора, Р-1:2500
- **Графички приказ бр.3** – Регулационо-нивелациони план са са аналитичко-геодетским елементима за обележавање Р-1:2500

САДРЖАЈ:

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	3
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	4
2.2. Веза са плановима вишег реда и другим плановима	6
2.3. Концепција просторног уређења	6
3. СТАЊЕ И ФАКТОРИ ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ И ЕЛЕМЕНТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ УГРОЖЕНИ.....	11
3.1. Природне карактеристике	11
3.1.1. Карактеристике земљишта	11
3.1.2. Сеизмичке карактеристике	12
3.1.3. Климатске карактеристике	12
3.1.4. Површинске и подземне воде.....	13
3.1.5. Заштићена природна добра	13
3.2. Створене карактеристике	13
3.2.1. Заштићена културна добра	13
3.2.2. Комунална бука	13
3.2.3. Идентификација хазарда.....	13
3.3. Опремљеност инфраструктуром	14
3.4. Мониторинг животне средине.....	14
3.5. Приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене.....	15
3.6. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама	15
4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	16
4.1. Општи циљеви	16
4.2. Посебни циљеви	17
4.3. Избор индикатора.....	17
5. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	19
5.1. Процена утицаја варијантних решења	20
5.2. Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења	20
5.3. Кумулативни и синергетски ефекти	24

6. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	25
6.1. Заштита природних добара	25
6.2. Заштита културних добара	27
6.3. Заштита вода.....	28
6.4. Заштита земљишта	28
6.5. Заштита зеленила и заштита зеленилом.....	29
6.6. Мере енергетске ефикасности.....	29
6.7. Услови приступачности за особе са инвалидитетом.....	29
6.8. Услови и мере заштите од елементарних непогода.....	29
Мере заштите од земљотреса	30
Мере заштите од пожара	30
Заштита од техничко технолошких несрећа.....	31
7. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	31
8. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	32
Отпадне воде.....	32
Отпадни гасови.....	32
Чврсти отпад.....	32
Бука.....	33
9. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ	34
10. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	36
11. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	37
12. ГРАФИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА.....	37